

SILVASTIN PÄIVÄKOTI

Haahkalantie 20,
50500 Mikkeli

VARHAI SKASVATUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1	Päiväkotimme.....	3
1.1	Henkilökunta ja yhteystiedot.....	3
2	Päiväkotimme arvot.....	4
3	Toiminta päiväkodissamme.....	6
3.1	Toiminnan suunnittelu.....	6
3.2	Päiväohjelma.....	7
3.3	Pikkutuvan toiminta.....	7
3.4	Uusituvan toiminta.....	8
3.5	Tenavatuvan toiminta.....	8
3.6	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.....	10
4	Toiminta lapsen näkökulmasta.....	11
4.1	Perushoito.....	11
4.2	Leikki.....	12
4.3	Musiikki/lorut.....	13
4.4	Liikunta.....	14
4.5	Kädentaidot.....	15
5	Kasvatuksen sisältöalueet.....	16
5.1	Matemaattinen.....	16
5.2	Luonnontieteellinen.....	16
5.3	Historiallis-yhteiskunnallinen.....	17
5.4	Esteettinen.....	17
5.5	Uskonnollis-katsomuksellinen ja eettinen.....	17
6	Kiusaamisen ehkäisy ja puuttumisen suunnitelma.....	18
6.1	Mitä kiusaaminen on?.....	18
6.2	Näkemyksemme kiusaamisesta.....	18
6.3	Kiusaamisen ehkäisy.....	19
6.4	Kiusaamistilanteiden selvittäminen.....	19
7	Hoitopolku ja kasvatuskumppanuus päiväkodissamme.....	19
7.1	Yhteistyö vanhempien kanssa.....	20
8	Lapsen vasu ja kuntouttava varhaiskasvatus.....	21
9	Varhaiskasvatustyön kehittäminen.....	22

1 Päiväkotimme

Silvastin päiväkoti toimii vanhassa Silvastin kartanossa, joka on remontoitu kaupungin käyttöön keväällä 1996. Päiväkodin toiminnassa pyritään ottamaan huomioon vanhan kartanomiljöön mukanaan tuoma tunnelma ja luonnonläheinen sijainti.

Alun perin kartano rakennettiin asuinkäyttöön 1850 - luvulla. Tehdyssä remontissa jäljiteltiin alkuperäistä ulkonäköä. Julkisivu kunnostettiin vanhaa mukaillen. Silvastin kartano oli ennen suuri maatila, josta vieläkin kertoo "vellikello" aitan päädyssä.

Päivähoitotoiminta kartanolla alkoi ryhmäperhepäivähoitona 01.04.1997. Viereinen asuinkäytössä ollut huoneisto remontoitiin varahoitopisteeksi talvella 2006 ja se otettiin käyttöön huhtikuun alussa. Tenavatupa ryhmis muuttui Silvastin päiväkodiksi 1.1.2009.

Päivähoidon arkeen on tuonut mukavaa vaihtelua jo yli 10-vuoden ajan Onni - papan sekä nykyisin myös Anneli-mummon vierailut. He leikittävät lapsia sekä sisällä että ulkona ja osallistuvat arjen toimintaan.

1.1 Henkilökunta ja yhteystiedot

Silvastin päiväkoti on auki arkisin (6.30) 7.00 - 17.00
os. Haahkalantie 20, 50500 Mikkeli
p. 0447945706
sähköposti: silvastinpk@mikkeli.fi

Esimiehenä yksikössämme toimii päivähoidon ohjaaja Tarja Räsänen. Hänen toimipisteensä on kaupungin virastotalolla.
os. Maaherrankatu 9-11, 50100 Mikkeli
p. 0447942322
sähköposti: tarja.rasanen@mikkeli.fi

Tenavatupa

Päivi Nieminen, lastentarhanopettaja
Maria Salazar-Hyytinen, lähihoitaja

Uusitupa

Heli Heikkinen, lastentarhanopettaja
Ritva Heikkilä, lastenhoitaja

Pikkutupa

Tiina Hämäläinen, lähihoitaja

Päivi Neuvonen, lastenhoitaja

Annu Keskinen, lastenhoitaja (äitiyslomalla)

Muu henkilökunta

Arja Honkanen, varahoitaja

Essi Haimilahti, pk-avustaja

Leena Rahikainen, palvelutyöntekijä

2 Päiväkotimme arvot

Silvastin päiväkodin toiminta perustuu Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan. Mikkelin kaupungin päivähoidon arvoiksi on valittu asiakaslähtöisyys, kehittämistahto, yhteisöllisyys ja avoimuus.

Lapset

Marraskuussa 2009 lapset piirsivät ja kertoivat, mikä heille päiväkodissa on tärkeää:

<i>leikki</i>	<i>lasten mielestä tärkeintä päiväkodissa</i>
<i>kaverit</i>	<i>kuuluu olennaisesti kivaan päiväkotipäivään</i>
<i>ulkoilu</i>	<i>ulkoleikit ja juokseminen on hauskaa</i>
<i>syöminen</i>	<i>yhteinen ruokaloru ennen ruokailua sekä lempiruokat</i>

Vanhemmat

Vanhemmat vastasivat kyselyyn, jossa pyysimme heitä mainitsemaan kolme heidän mielestään tärkeintä kasvatustyöhön liittyvää arvoa. Seuraavat arvot esiintyivät vastauksissa:

<i>turvallisuus</i>	<i>kasvatustyön lähtökohtana fyysinen (mm. kasvuympäristö ja aikuisten riittävyys) ja henkinen turvallisuus, lapsen voi jättää hoitoon turvallisesti mielin, kiinnitetään huomiota lapsen turvalliseen oloon, ennakoidaan vaaratilanteet.</i>
<i>oikeudenmukaisuus</i>	<i>huomioidaan kaikki lapset samanarvoisina, opetellaan toisten huomioon ottamista, opetellaan mikä on oikein ja mikä väärin, suvaitsevaisuus</i>
<i>sosiaalisuus</i>	<i>opetellaan kaikkien kanssa toimeen tulemistä, opitaan huomioimaan muut, huomioidaan, että lapsi tulee ymmärretyksi ja saa ilmaista tunteitaan</i>

Henkilökunta

Myös henkilökunnalta kysyttiin kolme tärkeintä arvoa kasvatustyössä. Seuraavat arvot nousivat esiin:

<i>turvallisuus</i>	<i>taataan lapselle turvallinen olo niin fyysisesti kuin henkisesti, tärkeää on että vanhemmat voivat turvallisesti mielin jättää lapsensa hoitoon</i>
<i>yksilöllisyys</i>	<i>lapset huomioidaan omana ainutlaatuisena persoonanaan eri kehitysvaiheet huomioon ottaen</i>
<i>avoimuus</i>	<i>vuorovaikutuksen avoimuus suhteessa lapseen ja vanhempiin</i>

3 Toiminta päiväkodissamme

Toimintamme perustuu Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Toimintakauden alussa keskitymme lasten ryhmäytymiseen sekä yleisesti positiivisen ilmapiirin luomiseen. Tärkeää on, että lapset tuntevat olonsa turvalliseksi. Käymme yhdessä läpi hyvien tapojen noudattamista ruokaillessa, leikeissä ym. toiminnoissa. Lasten itseluottamuksen kasvattaminen on perusta sosiaalisille taidoille. Kannustamme lapsia erilaisten tunteiden ilmaisuun. Arvostamme toisen koskemattomuutta ja puutumme aikuisina vastaan tuleviin lasten ristiriitoihin. Pyrimme luomaan avoimen ilmapiirin, jossa kaikki saavat toimia omina persooninaan yhdessä sovittujen sääntöjen puitteissa.

3.1 Toiminnan suunnittelu

Toimintasuunnitelma tehdään syksyn osalta ennen kesälomia ja kevään suunnitelma tehdään ennen joulua. Tarkemmat suunnitelmat liikunnan, kädentaitojen ja musiikin osalta tehdään ryhmissä.

Toiminnan teemat vaihtuvat joka syksy ja kevät. Teemoja toteutetaan ryhmissä lasten kiinnostuksen ja ikätason mukaan.

Toiminnan suunnittelussa otamme huomioon vuodenajat sekä juhlapyhät ja niihin liittyvät perinteet perheen uskontoa ja elämänskatsomusta kunnioittaen.

Ryhmät toteuttavat teemoja lasten ikätason mukaisesti monipuolisesti leikeissä, kädentaidoissa, liikunnassa ja musiikissa. Kiinnitämme huomiota lapsilähtöiseen pienryhmätoimintaan mahdollistamalla leikkimisen ja muun toiminnan pienryhmissä.

Yhteiset pelisäännöt ovat toimintamme peruspilari niin lasten kuin aikuisten toiminnassa. Aikuisina määrittelemme lapsille turvallisen kehyksen, jonka sisällä he saavat yksilöllisesti toimia. Henkilökuntamme pitää kiinni yhteisistä, johdonmukaisista toimintatavoista.

3.2 Päiväohjelma

6.30 - 8.00	Lasten vastaanottaminen ja vapaata leikkiä
8.00- 8.30	Aamupala omissa ryhmissä
9.00 - 9.15	Aamupiiri: katsotaan ketä on paikalla, kalenteri, säätila ja päiväohjelman läpikäyminen, lopuksi loru, laulu tms.
9.15 - 9.45	Ohjattua toimintaa: jumppaa, musiikkia tai kädentaitoja päivästä riippuen
9.30 - 11.15	Ulkoilu
11 - 11.30	Ruokailu
11.40-14	Lepohetki
13-14	Rauhallista leikkiä; kirjojen lukua, pelejä
14-14.30	Välipala Pelejä, lukemista ja leikkiä
15.00 - 17.00	Ulkoilu

3.3 Pikkutuvan toiminta

Pikkutupa on alle 2-vuotiaiden ryhmä, jossa on kaksi kasvattajaa. Pikkutuvassa tarjotaan turvallista, lapsen yksilöllisiä tarpeita huomioivaa, perushoitoa. Ryhmässä opetellaan pikkuhiljaa päivähoidon arkea, johon sisältyy toisiin lapsiin sekä aikuisiin tutustuminen, ruokailut, pukeminen, potalle opetteleminen, päivälepo ym. Puheen kehitystä tuetaan leikkien, loru- ja laulujen avulla.

3.4 Uusituvan toiminta

Uusitupa on 2-3 -vuotiaiden ryhmä, jossa on kaksi kasvattajaa. Uusituvassa tarjotaan turvallisen perushoidon lisäksi monipuolista toimintaa lapsille.

Uusituvan viikko-ohjelma:

Maanantai: kirja- ja lorupäivä

Tiistai: jumppaa

Keskiviikko: musiikkia

Torstai: kädentaitoja

Perjantai: lelupäivä

Toteutamme ohjelmaa joustavasti, lasten kiinnostuksen ja kehitystason mukaan. Leikkipäiviin kuuluu vapaan leikin lisäksi ohjattua leikkiä. Kiinnitämme huomiota eri aistien kautta tapahtuvaan toimintaan.

3.5 Tenavatuvan toiminta

Tenavatupa on 3-5-vuotiaiden ryhmä, jossa on kaksi kasvattajaa. Turvallisen kasvuympäristön ja hyvän perushoidon lisäksi tarjoamme monipuolista toimintaa lapsille.

Tenavatuvan viikko-ohjelma:

Maanantai: ryhmäpäivä; 5-vuotiailla minieskaria, 3-4-vuotiailla pikku pöllöjen ryhmä

Tiistai: jumppa
Keskiviikko: musiikki
Torstai: kädentaidot
Perjantai: aistipäivä ja oman lelun päivä

Tenavatuvan ryhmässä tarjoamme lapsille mahdollisuuden liikuntaan, kädentaitojen harjoittamiseen, musiikkiin ja leikkiin. Arvostamme leikin merkitystä ja toimintamme sisältää runsaasti sekä lapsen omaehtoista, että ohjattua leikkiä. Kieli- ja liikuntatuokio, kili, kokoontuu joka toinen viikko. 5-vuotiaille lapsille on oma minieskarituokio kerran viikossa. Käymme vuoden aikana myös metsämörriretkillä.

Metsämörriretket

"Oli kaunis ja lämmin päivä. Aurinko paistoi ja metsän puissa soi tuuli kuin musiikki. Äkkiä tuuli nousi ja puiden latvat taipuivat melkein maahan asti. Tumma sadepilvi tuli auringon eteen. Ukkonen jylisi kallioseinämien välissä ja samassa alkoi sataa kaatamalla. Merellä kuohuivat aallot korkeina ja löivät vasten rantakiviä niin, että vesi pärskyi. Koko luonto vapisi ja tutisi niin, että leppäkertut saivat juuri ja juuri pysytellyiksi heinänkorsilla, jotka heiluivat kovassa tuulessa edestakaisin. Juuri silloin, kun luonto kapinoi, syntyi Metsämörri, joka sanoi Hoi-kolikok."

-Suomen Latu

Metsämörri elää metsässä ja on eläinten ja lasten ystävä. Metsämörri on satuhahmo, joka voi puhua eläinten kanssa, ja voi siksi kertoa lapsille kaikesta metsässä tapahtuvasta. Hän opettaa lapsia kohtelemaan varoen kaikkea elollista, jotta luontoa ei roskattaisi ja jotta eläimet viihtyisivät luonnossa. Metsämörriretkillä opitaan tuntemaan, kunnioittamaan ja suojelemaan luontoa. Siellä koetaan luonnon ekologia aistien kautta. Mörriretkille lähdetään joka säällä. Mörriretkillä leikitään, tutkitaan ja

syödään eväitä. Metsämörriretkiä tehdään jokaisena vuodenaikana; syksyllä, talvella, keväällä ja kesällä ainakin kolme.

*Lapsen suusta:
Kaksivuotias poika on sitä
mieltä, että Metsämörri ei ole pelottava, koska retkellä on
"hyvät eväät".*

3.6 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Laadukas varhaiskasvatus edellyttää monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Yhteistyökumppaneitamme ovat mm.

- päiväkodit ja perhepäivähoito
- kiertävä erityislastentarhanopettaja (kelto)
- lastenneuvola
- Mikkelin keskussairaala
- puheterapeutti
- seurakunta
- sosiaalityöntekijä
- koulut ja oppilaitokset
- kaupungin liikuntapalvelut
- Wisa-areena
- kaupungin kulttuuripalvelut

"KulttuuriKameli on Mikkelin päivähoidon ja kulttuuripalveluiden kulttuurisuunnitelma, joka kurottaa pitkän kaulansa kaupunkimme jokaiseen nurkkaan. KulttuuriKamelin ideana on tarjota kaikille päivähoidon lapsille mahdollisuus kulttuuriin ja taiteeseen. Vahvana ajatuksena on myös katsoa kulttuurin kenttää myös lapsen näkökulmasta.

Mikkelin kaupungin päivähoidon varhaiskasvatussuunnitelman visio on lasten ja perheiden tarpeista lähtevä, monimuotoinen, joustava ja laadukas päivähoidon tarjoaminen. Toteutustapoina käytetään taiteellista kokemista ja ilmaisemista musiikin, kuvan, tanssin, draaman, kädentaitojen ja kirjallisuuden kautta. tavoitteena on kaiken kaikkiaan hyvinvoiva lapsi. Tähän hyvinvointiin kuuluu myös kulttuuri. KulttuuriKamelin askeleissa alle kouluikäiset lapset pääsevät sellaisen

*polun alkuun, josta matka jatkuu kouluikäisenä nimellä Kulttuuripolku.
Kasvaminen kulttuuriin alkaa siis jo pienestä.*

*Käytännössä KulttuuriKameli tarjoaa vuosittain vaihtuvia kulttuuri- ja
taidesisältöjä ja -kokemuksia päivähoidon eri ikäryhmien lapsille.
Lisätietoja löytyy KulttuuriKamelin www-sivuilta osoitteesta:
<http://sites.google.com/site/mikkelin-kulttuurikameli>”.*

4 Toiminta lapsen näkökulmasta

4.1 Perushoito

*Lapsen suusta:
Kolmevuotias ei saa
vedettyä itse wc:tä: -"Vessa on suljettu".*

*Lapsen suusta:
Lapsi pukiessa: -"Onpa hikistä hommaa!"*

Silvastin päiväkodissa perushoito on keskeinen ja tärkeä osa varhaiskasvatusta. Perushoitoon kuuluu: hygienia, ruokailut, lepohetki, pukeminen ja riisuminen, ulkoilut. Pyrimme luomaan perushoito tilanteista rauhallisia, kannustavia ja lasta yksilöllisesti huomioivia hetkiä.

*Yksi ruokaloruistamme:
"Tuoksu nenää kutittaa.
Vesi kieleen herahtaa.
Vatsakin jo murahtaa.
Mitä tänään tarjotaan?
Kuunnelkaa, niin kerrotaan. "*

4.2 Leikki

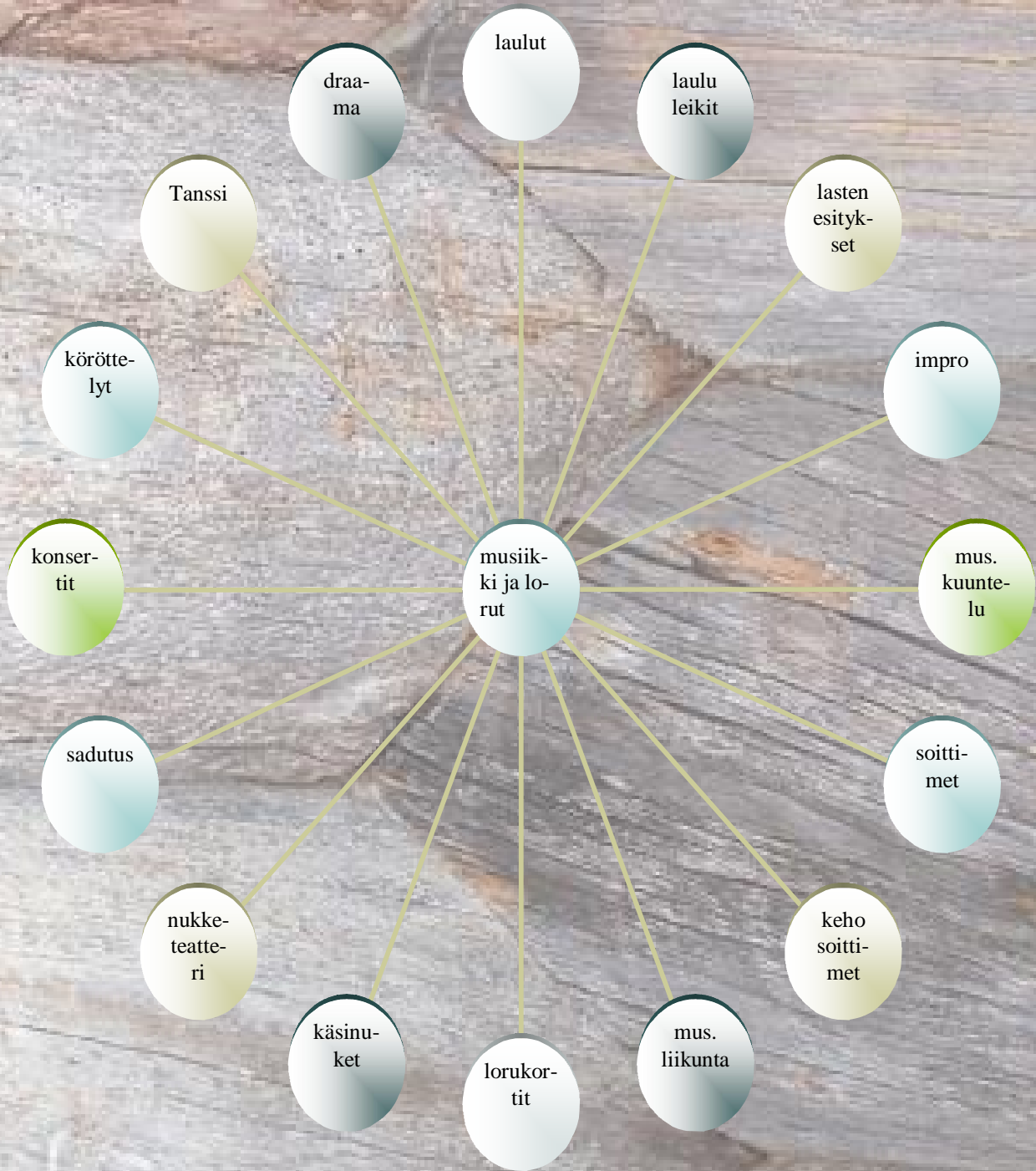
Lapsen suusta:

*Aikuinen pyytää lapsia hieman
pienentämään ääntä: - "Mutta kun radio on niin kovalla".*

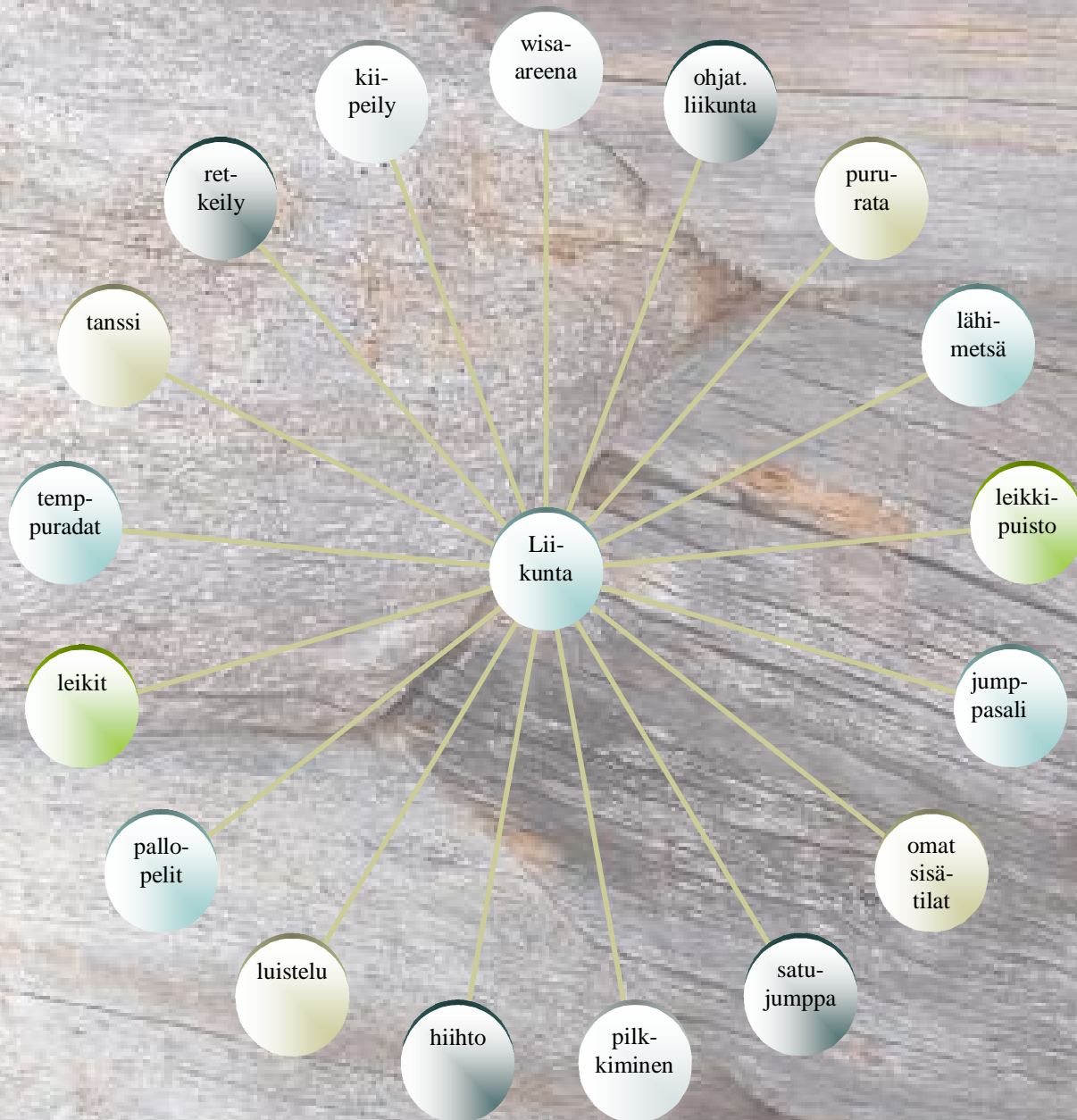
Turvallinen ympäristö on leikin perusta ja kiinnitämme siihen erityistä huomiota. Turvaamme leikkirauhan mm. jakamalla lapsia pienryhmiin ja eri leikkipisteisiin. Aikuinen tukee ja ohjaa tarvittaessa lasta leikin kehittyessä eteenpäin. Päiväkodissämme on paljon erilaisia pelejä, joiden käyttöön kannustamme lapsia pelaamalla heidän kanssaan. Myös itse tehdyt lelut, kuten paperinuket ja roolivaatteet ovat osa päivittäisiä leikkejä.

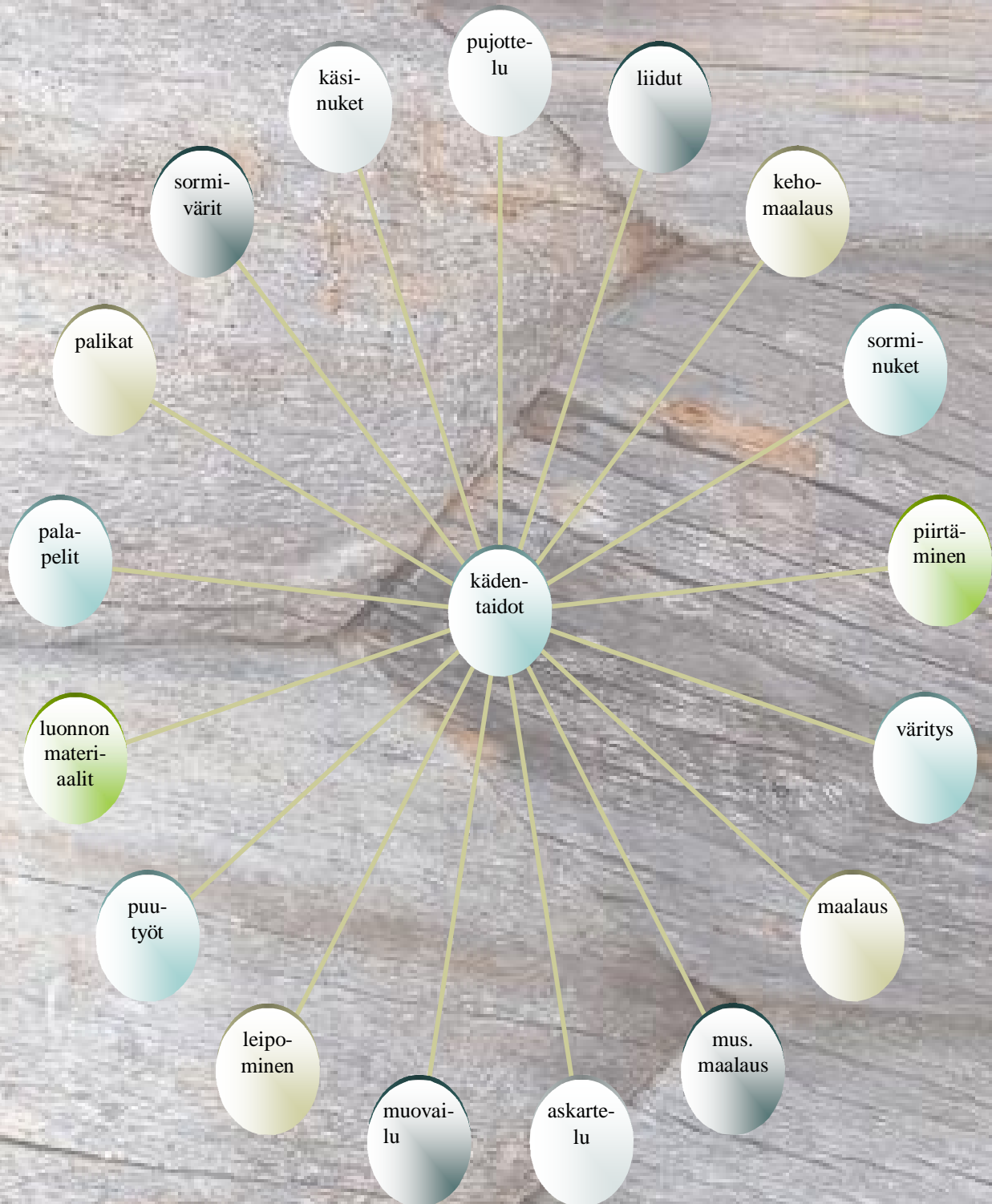
4.3 Musiikki/lorut

4.4 Liikunta

4.5 Kädentaidot

5 Kasvatuksen sisältöalueet

Toimintasuunnitelmaa laatiessamme, otamme huomioon, että eri sisältöalueiden tavoitteet toteutuvat. Tavoitteet toteutuvat sekä arkisen- että ohjatun toiminnan kautta.

5.1 Matemaattinen

Lapsen suusta:

Kolmevuotiaan kanssa on puhetta etukäteen sanomisesta, lapsi kysyy kohta: -"Mikä se on se etukäsi"?

Matemaattista ajattelua tuemme mm. vertailemalla, laskemalla, luokittelemalla ja mittaamalla asioita toiminnassa. Vahvistamme matemaattisia valmiuksia myös perustoimintotilanteissa sekä pelien, leikkien ja lorujen avulla.

5.2 Luonnontieteellinen

Luonto ja ympäristö ovat keskeisessä asemassa suunnitellessamme toimintaa sekä sisällä, että ulkona. Kartanomiljö ja monipuolinen piha-alue tarjoavat oivan mahdollisuuden antaa erilaisia ympäristökokemuksia lapsille. Käymme retkillä eri vuodenaikoina, jolloin opettelemme mm. jokamiehen oikeuksia ja velvollisuuksia.

5.3 Historiallis-yhteiskunnallinen

Perinteitä välitetään lapsille kertomalla vanhoista ajoista ja viettämällä juhla- ja kansallispäiviä. Näihin juhlahetkiin ovat aina tervetulleita Onni-pappa ja Anneli-mummo. Perinneleikit, -laulut, ja -lorut kuuluvat osana toimintaamme.

5.4 Esteettinen

Lapsen esteettinen silmä kehittyy, kun hänen kanssaan huolehditaan ympäristön siisteydestä ja kauneudesta. Lapset saavat auttaa "kotitöissä", esimerkiksi lelujen siivoaminen käytön jälkeen kuuluu rutiininomaisesti toimintaamme. Lasten kanssa katsellaan kuvia ja samalla opitaan katsomaan niistä erilaisia asioita. Tuemme lapsia taiteelliseen ilmaisuun toiminnan ja leikin kautta.

5.5 Uskonnollis-katsomuksellinen ja eettinen

Lapsen suusta:

Kolmevuotias huomaa aikuisella enkelikorun:

- "Oletko sinä seurakuntatäti"?

Lapsille annetaan mahdollisuus omaan hiljentymiseen ja uteliaaseen ihmettelyyn. Eri juhlapyhät otetaan huomioon toiminnassa. Seurakunnan kanssa teemme yhteistyötä mm. käymällä joulukirkossa ja pääsiäisvaelluksella. Kerran kuussa päiväkodissamme vierailee seurakunnan lapsityöntekijä.

Päiväkodissa opetellaan yhteiseloä muiden lasten ja aikuisten kanssa. Arkeen kuuluu tiettyjä sääntöjä ja oikeuksia, joista kaikki aikuiset pitävät johdonmukaisesti kiinni. Lasten kanssa pohditaan ja keskustellaan mahdollisimman paljon eteen tulevista

tilanteista; oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta sekä mm. erilaisuuden hyväksymisestä.

6 Kiusaamisen ehkäisy ja puuttumisen suunnitelma

6.1 Mitä kiusaaminen on?

Kiusaaminen on sitä, että lapsi joutuu toistuvasti yhden tai useamman henkilön kielteisten tekojen kohteeksi. Kiusaaminen voi olla epäsuoraa tai suoraa. Epäsuora kiusaaminen voi olla mm. pahanpuhumista, irvistelyä, toisen poissulkemista leikistä, selän kääntämistä, juoruilemista tai kuiskuttelua. Suora kiusaaminen on fyysistä, joka ilmenee mm. puremisena, raapimisena, lyömisenä, potkimisena, tavaroiden heittelemisenä, sylkemisenä tai irvistelynä. Kiusaamisen vuoksi lapsi voi tuntea olonsa huonommaksi ja arvottomaksi, joka puolestaan vaikuttaa lapsen itsetuntoon heikentävästi. Kaikki yksittäiset teot eivät ole kiusaamista, mutta niiden seurauksena lapsi voi tuntea itsensä uhatuksi.

6.2 Näkemyksemme kiusaamisesta

Päiväkodissa kunnioitamme jokaisen fyysistä ja psyykkistä koskemattomuutta. Kiinnitämme huomiota kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, kiusaamistilanteisiin puutemme välittömästi. Kaikki riidat ja konfliktit eivät ole kiusaamista, mutta niistä saattaa jatkuessaan tulla kiusaamista. On tärkeää huomioida lapsen oma kokemus kiusaamisesta sekä hänen kykynsä arvioida tilannetta.

6.3 Kiusaamisen ehkäisy

Kiusaamisen ehkäisyssä on olennaista aikuisten omat asenteet sekä toiminnan kautta välittyvät mallit. Myös aikuisten keskinäinen vuorovaikutus vaikuttaa siihen, miten lapsi oppii ihmisten välistä kunnioitusta. Aikuisen tehtävä on ohjata johdonmukaisesti lasta moraalisesti oikeaan toimintaan, jolloin mm. lapsen empatiakyky kehittyy. Toimintakauden alussa kiinnitämme huomiota lapsiryhmän ryhmäyttämiseen, jonka tavoitteena on luoda pohjaa hyvälle yhteishengelle ja kaverisuhteiden muodostumiselle. Hyvä ilmapiiri mahdollistaa vastuun ottamisen toisista, jolloin puhuminen ja asioista kertominen on helpompaa. Toiminnassamme huomioimme toista kunnioittavan vuorovaikutuksen sekä positiivisen palautteen antamisen merkityksen.

6.4 Kiusaamistilanteiden selvittäminen

Kiusaamistilanteisiin aikuinen puuttuu heti kiusaamisen ilmettyä. Tilanne pysäytetään ja osapuolten rauhoituttua tapahtuma selvitetään keskustelemalla lasten ikätaso huomioonottaen. Kaikkien näkemys kuullaan. Aikuisen on tiedettävä tapahtumien oikea kulku, ennen seuraamusten asettamista. Lapset ja aikuinen yhdessä miettivät oikeudenmukaiset seuraamukset tilanteeseen. Olennaisena osana tilanteen selvittämistä on anteeksi pyytäminen ja sen merkityksen ymmärtäminen.

7 Hoitopolku ja kasvatuskumppanuus päiväkodissamme

Lapset tulevat Silvastin päiväkotiin kotihoidosta, perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta ja toisista päiväkodeista. Silvastin päiväkodissa hoitopolku etenee pikkutuvan ryhmästä tenavatuvan ryhmään ja sieltä esikouluun pääasiassa Tuukkalan, Kyyhkylän tai Moision päiväkoteihin. Hoitopolku muuttuu koulupoluksi Moision tai Olkkolan kouluun.

Ennen päivähoiton alkua perheelle nimetään oma kasvatuskumppani. Hoitopolun alkaessa kasvatuskumppani ottaa yhteyttä uusiin perheisiin ja sopii tapaamisesta vanhempien kanssa. Ensimmäinen tapaaminen tapahtuu yleensä ilman lasta vain vanhempien ja kasvatuskumppanin kesken. Perhe täyttää etukäteen päivähoidossa aloittavan lapsen keskustelulomakkeen. Kasvatuskumppani perehdyttää vanhemmat päiväkotiin ja sen toimintaan.

Lapsen tutustuminen päiväkotiin tapahtuu vanhempien kanssa, jolloin lapsi saa turvallisesti tutustua päiväkotiin, muihin lapsiin, kasvatuskumppaniin sekä muihin aikuisiin. Samalla sovitaan myös seuraavista tutustumiskerroista, jolloin lapsi saa mahdollisuuden tutustua paremmin ja leikkiä muiden päiväkodissa olevien lasten kanssa. Kasvatuskumppani vierailee lapsen kotona perheen näin halutessa.

Kasvatuskumppani tekee tiiviimpää yhteistyötä perheen kanssa, esimerkiksi kasvatuskeskustelut ja 4- sekä 5-vuotis neuvolaa varten käytävät keskustelut käydään oman kasvatuskumppanin kanssa. Kasvatuskumppani on mukana hoitosopimusta tehtäessä ja käy jatkossa hoitokeskustelut sekä toimii yhteyshenkilönä. Koko henkilökunta vastaa kuitenkin osaltaan kaikkien lasten asioista ja hoitaa tiedotusta eteenpäin.

7.1 Yhteistyö vanhempien kanssa

Pidämme luottamuksellista yhteistyötä vanhempien kanssa ensiarvoisen tärkeänä. Vanhemmat ovat lapsiaan koskevissa asioissa parhaita asiantuntijoita. Kunnoitamme perheen kasvatuskäsitelmiä ja arvomaailmaa. Lapsen asioista keskustellaan vanhempien kanssa päivittäin sekä lisäksi kaksi kertaa vuodessa pidettävissä varhaiskasvatussuunnitelma keskusteluissa. Vanhempien aamiaiset isän - ja äitienpäivänä ovat yksi yhteistyön muoto. Henkilökunnalla on ehdoton vaitiolovelvollisuus kaikissa lasta koskevissa asioissa. Myös muut päiväkodissa työskentelevät, esimerkiksi opiskelijat sitoutuvat vaitiolovelvollisuuteen.

Vanhempaintoimikunta aloitti toimintansa päiväkodissamme syksyllä 2010. Toimikunta koostuu lasten vanhemmista sekä vaihtuvasta henkilökunnan jäsenestä. Ryhmä kokoontuu päiväkodilla tarpeesta riippuen muutaman kerran toimintakaudessa. Vanhempaintoimikunta on järjestänyt perheille toimintaa, esim ystävänpäivätapahtuman, jolla on mm. kerätty varoja lasten kevätretkeä varten.

8 Lapsen vasu ja kuntouttava varhaiskasvatus

Jokaiselle lapselle tehdään yhdessä vanhempien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma. Vasuun kirjataan kaikki lapsen hoitoon ja kasvatukseen liittyvät tavoitteet sekä niitä arvioidaan kaksi kertaa vuodessa.

Päiväkodissämme jokaisella lapsella on oma kasvunkansio eli portfolio. Kasvunkansioon kerätään lapsen tuottamaa materiaalia sekä aikuisen havaintoja lapsen kehityksestä. Kansion yhtenä tavoitteena on, että sinne tallennetaan lapsen ilmaisemia omia ajatuksia ja kokemuksia. Näin lapsi oppii jo varhain keskustelemaan ja kehittämään itsetuntemustaan. Kasvunkansion avulla henkilökunta ja vanhemmat pystyvät seuraamaan lapsen kasvua ja kehitystä. Päiväkodista lähdettäessä kansio annetaan lapsen mukaan.

Havainnoimme lapsia leikin ja toiminnan yhteydessä. Havainnoinnin ja vasukeskustelujen tueksi olemme ottaneet käyttöön kaikissa ryhmissä ryhmän ikätason mukaisen havainnointikaavakkeen. Kaavaketta täytetään ryhmän aikuisten kesken ennen vasukeskustelua syksyllä ja keväällä. Pidämme havainnointia tärkeänä työvälineenä seurattessamme lapsen kehitystä yksilönä sekä ryhmässä. Havainnointi luo pohjaa ryhmän lapsilähtöisen toiminnan suunnitteluun.

Havainnoinnin kautta ilmenevistä huolenaiheista keskustelemme lapsen vanhempien kanssa. Lapseen liittyvissä erityiskysymyksissä tukena toimii alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja (kelto) joka toimii tarvittaessa linkkinä muiden tahojen kanssa. Kelto osallistuu myös koko lapsiryhmän toimintaan havainnoimalla ja ohjaa henkilökuntaa työssä. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen kuntoutussuunnitelma tehdään yhteistyössä vanhempien, päiväkodin henkilökunnan ja muiden kuntouttavien tahojen kanssa.

Huomioimme erityisen tuen tarpeessa olevat lapset yksilöllisesti. Toiminnassamme käytämme erilaisia tukimuotoja, kuten kieli- ja liikuntakerho (kili), tukiviittomat sekä toiminnanohjauskuvat.

9 Varhaiskasvatustyön kehittäminen

Vanhempien ja lasten tyytyväisyyttä päivähoitoon kartoitetaan joka kolmas vuosi tehtävällä laatukselyllä. Silvästin päiväkodin vanhemmilta kysellään toiveita ja palautetta toimintakauden alussa pidettävässä vanhempainillassa.

Kehitämme ja arvioimme toimintaamme omien palaverien sekä lapsilta saadun palautteen pohjalta. Henkilökuntamme on motivoitunut osallistumaan Mikkelin kaupungin päivähoidon koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan.